

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS) for WELSH SPRINGER SPANIEL

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 1.1.2020

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innhold

Innledning	4
Generelt.....	4
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	4
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon	4
Populasjonsstørrelse.....	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse.....	4
Effektiv populasjonsstørrelse	4
Innavlsgrad	5
Bruk av avlsdyr.....	5
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	5
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	5
Prioritering og strategi for å nå målene	5
Helse.....	5
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	5
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	5
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Mentalitet og bruksegenskaper	6
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester	6
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Atferd	6
Atferdsproblemer	6
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Eksteriør	7
Eksteriørbedømmelser.....	7
Overdrevne eksteriørtrekk.....	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7

RAS for Welsh springer spaniel

Oppsummering.....	7
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	7
Plan for videre arbeid i klubben.....	7

Innledning

Welsh springer spaniel er en mellomstor spaniel med et karakteristisk utseende og en attraktiv rød/hvit farge. Det er en gammel rase, men i Norge kom den først på 1960-tallet og etablerte seg for alvor i løpet av 1980-tallet. Den har en forholdsvis liten, men stabil populasjon, og er brukt som familiehund, til utstilling, jakt, spor, lydighet og agility – en typisk anvendbar all round-hjund. Det er en frisk rase med få helseproblemer.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Welsh springer ble første gang vist på utstilling i Storbritannia under navnet Welsh cocker. En hund, tilhørende Mr. A. T. Williams, var i 1901 registrert som cocker og vant mange priser. Da rasen ble godkjent i 1902 ble den omregistrert til Welsh springer og fortsatte å vinne. Selv om rasen ble godkjent så sent som i 1902, går historien selvsagt mye lenger tilbake. Historien er imidlertid ikke entydig og klar, men det man med stor grad av sikkerhet kan si, er at disse røde og hvite spanielene fantes i Wales så langt tilbake som slutten av 1700-tallet. Rasen ble opprinnelig ikke brukt til apportering, men kun til å støte opp viltet og fikk derav navnet "tarfgi", som er det walisiske navnet på å støte vilt. Welsh springer spaniel ankom Norge helt på slutten av 1960-tallet. Da ble også de første eksemplarer stilt ut, og de første kull født. Rasen hadde imidlertid svært liten utbredelse til ut på 80-tallet, men parallelt med at engelsk springer spaniel ble en mer kjent rase i landet vokste også welshen. Siden 80-tallet har det vært drevet regelmessig oppdrett av rasen i Norge, men den har aldri blitt spesielt stor, og antall valper som registreres hvert år ligger stabilt på mellom 40 og 80.

Overordnet mål for rasen

Målet er fortsatt å avle frem rasetypiske, friske og velfungerende hunder, som er til glede for sine eiere og veltilpasset dagens samfunn. Det er et mål å ta vare på rasens jakt- og bruksegenskaper, og oppfordre til mer bruk av welsh til rasens opprinnelige bruksområde.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Rasen har aldri vært tallmessig og man regner med at det nå (2013) er ca. 500 Welsh Springer Spaniel i Norge. Det har gjennomsnittlig blir registrert 50 WSS i året de siste 10 år. I tillegg til norskfødte WSS er det registrert 144 importerte i samme periode.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Det blir født 5,2 valper per kull de siste 10 årene.

Effektiv populasjonsstørrelse

Det er ikke regnet ut effektiv populasjonsstørrelse på rasen.

Innavlsgrad

Rasens gjennomsnittlige innavlsgrad beregnet på 6 generasjoner er 4,1%. Dette er gjennomsnitt av alle parringer, slik at mange parringer vil ligge langt over, mens mange også ligger < 1.

Bruk av avlsdyr

Med en så beskjeden stamme i Norge er det rimelig å regne hele den skandinaviske stammen med i populasjonen. Det er tendenser til matadoravl i rasen, det finnes mange hannhunder som har et meget høyt antall avkom etter seg, noen over 100. Da også en del av disse er i slekt, bør bredden i avlen følges med oppmerksomhet. Skulle man kun se den norske stammen under ett, ligger grensen for antall avkom ett dyr bør han (5 % av alle fødte individer i egen generasjon) på 14, noe som er et helt urealistisk tall.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Det er registrert 144 importerte de siste ti år. Størst andel importerte hunder er fra Sverige, mens UK, Danmark og Finland også har bidratt med noen individer

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Det bør jobbes med å få større bredde i avlen. Dette blir et langsiktig mål som avhenger av oppdretternes vilje til å importere nytt avlsmateriale, eventuelt reise for å pare sine tisper. Det er vanskelig å fastsette noe maksimumsantall for avkom et enkelt individ bør ha, men noe i nærheten av 35-40 bør være det som er hensiktsmessig og mulig å gjennomføre. På kort sikt bør det søkes at innavlskoeffisienten kommer noe ned, slik at det bare unntaksvis fødes kull over det anbefalte tall på 6,25 %.

Prioritering og strategi for å nå målene

Drive opplysningsarbeid og oppfordre oppdrettere til å avle med større bredde som prioritet. Oppmuntre til import av potensielle avlsdyr.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Den generelle helsesituasjonen for rasen er god. De fleste hunder lever et problemfritt liv, og oppnår en høy alder. 12-13 år er vanlig livslengde.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

I underkant av 40% av hunden blir HD-undersøkt. 137 hunder er undersøkt de siste ti år, ca. 20 % har fått påvist HD, noe som er vesentlig høyere enn hos f. eks. engelsk springer spaniel. De aller fleste av disse tilfellene er dog Grad C, og det er lite som tyder på at hunder med HD er hemmet av dette eller får nedsatt livskvalitet.)

Albuene på rasen har vært sporadisk undersøkt de 10 siste årene, de individer som har blitt undersøkt har alle fått status FRI, så dette er en ikke et område som prioriteres.

Øyne – her viser det seg at dets store flertall av hundene som er brukt i avl er øyenlyst FRI/U.A. Noen tilfeller av PPM finnes og feilstilte øyehår er blitt anmerket. Det har også forekommet sporadiske tilfeller av katarakt. Det er imidlertid grunn til å tro at det finnes et

skjult problem med glaukom på rasen. Hunder har blitt registrert med unormale tilstander i øyet som disponerer for glaukom. Disse tilfellene blir som oftest ikke registrert gjennom offisiell øyenlysning da sykdommene gjerne oppdages akutt med påfølgende operasjon eller avliving.

Det er internasjonalt en viss forekomst av epilepsi på rasen. Dette har ikke vært registrert som noe problem i Norge, men bør følges med oppmerksomhet.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Rasen har ikke reproduksjonsproblemer.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Få flere hundeeiere til å røntge sine hunder, slik at vi kan få utarbeidet HD-index som et nyttig redskap i avlen. Søke å kartlegge utbredelsen av glaukom. Fraråde at hunder med katarakt blir brukt i avlen, likeledes hunder som får anmerkningen «affected» ved gonioskopi (glaukومتest, påviser unormale tilstander i øyet, som disponerer for glaukom).

Prioritering og strategi for å nå målene

Informere oppdrettere og valpekjøpere om viktigheten av å undersøke bredden i populasjonen, ikke bare avlsdyrene.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Welshen er opprinnelig en jakthund, og de få hunder som starter på prøver, bekrefter dette med godt resultat. Mange welsher er godkjente på jaktanleggsprøver, og én hund (2013) er også premiert på ordinært jaktprøve. Rasen har også hevdet seg i en lang rekke andre disipliner.

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Rasen har aldri vært delt på grunnlag av utseende/bruksegenskaper. De fleste welsher har naturlige anlegg for sitt opprinnelige bruksområde som støtende fuglehunder.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Øke deltakelsen av welsh springer på alle typer prøver, men spesielt oppfordre til deltakelse på jakt- og jaktanleggsprøver.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppfordre flest mulig hundeeiere til å være aktive med sine hunder, og til å delta på prøver.

Atferd

Atferdsproblemer

Welshen har få kjente adferdsproblemer, og de fleste eiere håndterer sin welsh godt og opplever den som enkel å håndtere. Noen problemer er likevel kjent. Blant disse er stress og separasjonsangst. En del hunder kan være urolige og «pipete», og det er også rapportert om individer med alvorlig separasjonsangst, som gjør det svært vanskelig å etterlate hunden

alene. En viss grad av veikhet er også kjent, spesielt hos unge hunder. Aggresjon mot mennesker er særdeles sjelden.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Arbeide for at flest mulig hunder har det for rasen ønskede gemytt, uten de overnevnte eller andre problemer. En familiehund skal ha et såpass robust gemytt at den tåler litt «velment feilbehandling» fra ferske hundeeiere. Dette er en rase som skal kunne fungere også hos helt ferske hundeeiere.

Prioritering og strategi for å nå målene

Siden disse atferdsproblemer har ganske høy arv barhet, anbefales det at hunder med atferdsproblem ikke brukes i avl. Man ønsker å ha fokus på å avle familiehunder som er robuste nok til å fungere godt i dagens samfunn.

Klubben må formidle at temperamentet alltid skal ha førsteprioritet i avlen, og også under bedømmelse på utstilling og prøver.

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Welshen er en populær utstillingshund. Standarden på de norske hundene er meget høy, en overveiende del av populasjonen blir bedømt som Excellent eller høyere. Rasen er en normalhund som skal være sunn og velkonstruert uten overdrivelser, med et effektivt bevegelsesmønster og en umiskjennelig dyp rød/hvit farge.

Overdrevne eksteriørtrekk

Rasen har ingen overdrevne trekk, og har, i motsetning til bl.a. cocker spaniel og engelsk springer spaniel, i liten grad utviklet seg i retning av overdrevne vinkler eller overdreven pels.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Beholde rasens høye nivå i Norge. Bevare rasens moderate trekk.

Prioritering og strategi for å nå målene

Informere dommere og utdanne oppdrettere om hvordan rasen skal se ut og fungere.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Det er ønskelig om populasjonen kunne vokse ytterligere og få noe større bredde. Videre bør enkelte helseproblemer og temperamentsproblemer kartlegges enda bedre. Rasen har ingen «akutte» problemstillinger som krever rask inngripen.

Plan for videre arbeid i klubben

Rasen bør vises frem i flest mulig sammenheng. Dens allsidighet bør fremheves.